

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava 11.11.2014

Linka detskej istoty hovorí o detskej participácii

Od decembra 2012 Linka detskej istoty, prevádzkovateľ detskej 24-hodinovej linky pomoci 116 111 v Slovenskej republike, realizuje projekt „Posilňovanie hlasov detí v spoločnosti EÚ prostredníctvom detských liniek pomoci.“ Ide o medzinárodný projekt, do ktorého sú zapojené aj linky pomoci z Bulharska, Českej republiky, Poľska, Rumunska a Veľkej Británie. Cieľom projektu je poskytnúť európskym deťom možnosť aktívne sa zapojiť do spoločenského života a tak naplniť v čo najväčšej miere Dohovor o právach dieťaťa, konkrétne jeho články 12 (právo byť vypočutý) a 13 (sloboda prejavu).

Prioritným cieľom projektu je na Linke detskej istoty vytvoriť vhodné podmienky na vypočutie hlasov detí – detskú participáciu. Základným princípom detskej participácie je presvedčenie, že odkedy je dieťa schopné formulovať svoj názor na veci, ktoré sa ho týkajú, má právo vyjadriť sa k nim, právo byť vypočutý a právo, aby tento názor bol braný dostatočne vážne, pričom sa zohľadňuje stav jeho duševného rozvoja. V tomto ohľade sa detská participácia stáva sústavným procesom, ktorého súčasťou je naslúchanie deťom, poskytovanie priestoru na vyjadrenie názorov a neustály dialóg medzi deťmi a dospelými. Zodpovednosťou detí a mladých ľudí je tvorba a vyjadrovanie vlastných názorov, zodpovednosťou dospelých je rozširovanie možností pre takéto vyjadrenia, ponuka možností spolurozhodovať, ale aj spoločne znášať následky rozhodnutí.

Jednou z ambícií medzinárodného projektu je verejne komunikovať odporúčania týkajúce sa detskej participácie, a tým verejne podporiť túto myšlienku. V súvislosti s touto ambíciou projektoví partneri vytvorili dokument pod názvom „Odporúčací list“. Odporúčania sú tvorené na podklade skúseností partnerov projektu s participáciou detí v priebehu projektu.

Projektoví partneri v dokumente referujú o tom, prečo považujú participáciu za takú dôležitú pre samotné deti a mladých ľudí – posilňuje sebadôveru, umožňuje získavať nové zručnosti, učí zodpovednosti a dieťa sa stáva aktívnym spolutvorcom svojho prostredia. Participácia prináša dospelým lepšie porozumenie skutočným potrebám detí a mladých ľudí, je spôsobom výchovy budúcich zodpovedných občanov.

Okrem nezanedbateľných prínosov participácie Odporúčací list pojednáva aj o prekážkach participácie, predovšetkým o postojoch zo strany dospelých – tí často nie sú pripravení považovať deti za schopné formulovať svoje názory vecne, podceňujú intelektuálne schopnosti detí a mladých ľudí, nie sú pripravení vzdať sa kontroly a ďalšie. Dokument rovnako popisuje rôznu mieru participácie detí a mladých ľudí na veciach od neúčasti, cez formálnu účasť až po účasť detí a mladých ľudí z ich vlastnej iniciatívy a s vlastnou správou.

Dokument predostiera aj krátku správu o súčasnom stave v oblasti participácie detí a mladých ľudí na úrovni jednotlivých štátov. Predstavitelia detských liniek pomoci v rámci jednotlivých krajín zhodne deklarujú existenciu mechanizmov, ktoré formálne umožňujú deťom a mladým ľuďom participovať. Avšak zhodujú sa aj na tom, že v jednotlivých národných spoločnostiach

This message has been produced within the project **Strengthening Children's Voices in EU Society through Child Helplines** JUST/2011/FRAC/AG/2866, funded by the Fundamental Rights and Citizenship Program of the European Union. The content of this message is the sole responsibility of project partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission

stále prevláda praktický názor, že deti a mladí ľudia môžu byť len súčasťou problému a nie aktívnym činiteľom riešenia.

Súčasťou projektu bola tvorba poradných skupín mladých ľudí, ktorých úlohou bolo participovať na aktivitách jednotlivých národných detských liniek pomoci. V Poľsku, Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku sa do skupín zapojilo celkovo 321 detí a mladých ľudí. Odporúčací list prináša pozorovania, na ktorých sa zhodli jednotliví partneri projektu – u účastníkov sa zvýšil záujem o problémy detí vo všeobecnosti a detí so špeciálnymi potrebami, tí sú pripravení plniť si vlastné povinnosti ochotnejšie a zodpovednejšie, uvedomujú si vo väčšej miere dôležitosť dobrovoľníctva. Čo sa ukázalo ako alarmujúce už na začiatku práce so skupinami detských radcov, len veľmi málo detí vôbec tušilo, čo participácia znamená, a že majú právo participovať na veciach, ktoré sa ich týkajú. Deti si v priebehu stretnutí uvedomili, že môžu podporiť vrstovníkov k aktívnej participácii, preniesť svoju skúsenosť na spolužiakov a kamarátov, dokázali pripomenúť dospelým, že majú názory, ktoré sú zmysluplné a dôležité.

Partneri projektu na podklade skúseností deklarujú odporúčania s dôrazom na:

- systematickú prácu a vzdelávanie odborníkov pracujúcich s deťmi s cieľom zmeny postojov
- porozumenie, že participácia detí je proces
- zapojenie detí do činností a záležitostí, ktoré sa ich dotýkajú
- aktívne zapojenie dieťaťa do procesu plánovania intervencií
- skutočnú participáciu
- poskytovanie spätnej väzby deťom vždy, keď participujú

Významnou súčasťou Odporúčacieho listu sú závery vyplývajúce z priamej práce s deťmi a mladými ľuďmi. Tieto sa týkajú prípadov ochrany detských práv, ktoré riešia detské linky pomoci v rámci svojho každodenného fungovania. Odporúčania vychádzajú zo skúseností partnerov projektu s postupovaním prípadov ďalším inštitúciám, ktoré sa venujú ochrane detí:

- rozvoj siete špecialistov s cieľom poskytovať kvalitné sociálne služby
- rozvoj mobilných sietí pomoci pre izolované oblasti
- poskytovanie okamžitých intervenčných služieb non-stop všetkými štátnymi inštitúciami na ochranu detí v mestách aj na vidieku
- potreba dôslednejšieho zapájania škôl
- vhodne a pravdivo informovať deti a mladých ľudí o opatreniach a postupoch počas priebehu činností na ochranu dieťaťa
- striktné dodržiavanie zásad o dôvernosti pri riešení prípadov
- zviditeľnenie služieb špecialistov
- sústredenie sa polície pri zásahoch na dieťa

INFORMÁCIE O LINKE DETSKEJ ISTOTY:

Linka detskej istoty, prevádzkovateľ detských liniek 116 111 a 116 000, vznikla ako národný projekt Slovenského výboru pre UNICEF v roku 1996. Ako jediná poradenská linka pracuje v nepretržitej prevádzke vrátane víkendov a sviatkov. Aktuálne zamestnáva 35 až 40 konzultantov z radov študentov psychológie a iných odborov pomáhajúcich profesií a mladých

This message has been produced within the project **Strengthening Children's Voices in EU Society through Child Helplines** JUST/2011/FRAC/AG/2866, funded by the Fundamental Rights and Citizenship Program of the European Union. The content of this message is the sole responsibility of project partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission

Co-funded by
the European Union

odborníkov v týchto oblastiach a 21 supervízorov, ktorí garantujú odbornosť poskytnutých rád. Linka je bezplatná, anonymná a dostupná pre deti a ich rodičov z celého Slovenska. Jej hlavným cieľom je poskytnúť dieťaťu alebo mladému človeku okamžitý kontakt v situácii, keď má potrebu komunikovať, alebo poradenstvo v jeho krízovej a stresujúcej situácii. Denne odborne spracuje približne 300 telefonátov. Viac informácií nájdete na www.lds.sk.

Pre viac informácií kontaktujte: Richard Tekel, 0903 414 474, richard@unicef.sk.

Týmto si Vás dovoľujeme pozvať na tlačovú konferenciu, ktorú organizuje Linka detskej istoty pri SV UNICEF.

Tlačová konferencia na tému „Naše skúsenosti s detskou participáciou“

Kto: Linka detskej istoty pri SV UNICEF

Kde: IUVENTA, Slovenský inštitút mládeže, Búdková 2, Bratislava

Kedy: 18.11.2014 o 11:00

Toto podujatie pripravujeme pri príležitosti Svetového dňa prevencie týrania a zneužívania detí (19.11.2014) a Svetového dňa detí (UNESCO, 20.11.2014).

Témou sú „Naše skúsenosti s detskou participáciou“. Cieľom tlačovej konferencie je verejne komunikovať odporúčania týkajúce sa detskej participácie, a tým podporiť túto myšlienku.

Výstupom tlačovej konferencie budú odporúčania pre odbornú a laickú verejnosť, ktoré sú tvorené na podklade našich skúseností a skúseností partnerov v medzinárodnom projekte „Posilňovanie hlasov detí v spoločnosti EÚ prostredníctvom detských línií pomoci“.

V prípade, že Vás zaujímajú možnosti aktívnej účasti detí a mladých ľudí na spoločenskom živote, neváhajte a zapojte sa.

Tlačovej konferencii sa zúčastní viacero odborníkov na prácu s deťmi a mládežou.

Tešíme sa na Vašu účasť.

V prípade potreby neváhajte kontaktovať Mgr. Richarda Tekela, PhD | 0903 414 474 | richard@unicef.sk

This message has been produced within the project **Strengthening Children's Voices in EU Society through Child Helplines** JUST/2011/FRAC/AG/2866, funded by the Fundamental Rights and Citizenship Program of the European Union. The content of this message is the sole responsibility of project partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission

safety line association

This message has been produced within the project **Strengthening Children's Voices in EU Society through Child Helplines** JUST/2011/FRAC/AG/2866, funded by the Fundamental Rights and Citizenship Program of the European Union. The content of this message is the sole responsibility of project partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission

safety line association

Co-funded by the European Union

